

Porin kaupungin elinvoima- ja ympäristölautakunta
kirjaamo@pori.fi

Purkamislupa (RakL 55 §) 2026-96, Lupapiste 609-2026-00048

LIITTEET

Purkulupapäätös 26.3.2026

Karttaotteet:

Asemakaava Lahdenmaa 82. 537 67 (2005)

Noormarkun-Toukarin osayleiskaava (2015)

Kaavamääräykset

Selvitykset:

Noormarkun-Toukarin rakennusinventointi 2010 (Satakunnan Museo)

- Kankaan koulun kohdetiedot

Oikaisuvaatimus

Satakunnan Museo hakee oikaisua koskien kiinteistöllä 609-464-1-133 osoitteessa Vanha Vaasantie 168a sijaitsevan Noormarkun Kankaan koulun opettajien asuinrakennuksen purkulupaa, josta Porin kaupungin rakennusvalvonta on tehnyt päätöksen 26.3.2026 (Purkamislupa (RakL 55 §) 2026-96, Lupapiste 609-2026-00048).

1950-luvulla valmistunut rankorakenteinen ja satulakattoinen ketjutalotyyppinen porrastettu paritalo sijaitsee maisemallisesti merkittävällä paikalla vuonna 1930 valmistuneen Kankaan koulun pihapiirissä. Rakennus valmistui alun perin opettajien asuinrakennukseksi. Rakennus on säilynyt ulkoisesti lähes autenttisenä.

Koulun pihapiiri on arvotettu vuonna 2010 Noormarkun-Toukarin osayleiskaavaa varten toteutetussa inventoinnissa arvoluokkaan A: Suojeltava kohde. Arvioinnissa mainitaan: *Edustaa 1930-luvun koulurakentamista. Kohteella on rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja. Koulutontin 1930-luvun ja 1950-luvun rakennuskanta on erittäin hyvin säilynyttä ja edustaa rakennusajankohdilleen tyypillisiä arkkitehtonisia ratkaisuja. Sekä koulurakennuksen alkuperäinen osa että*

opettajien asuinrakennus muodostavat toisistaan poikkeavista rakennusajankohdistaan sekä tyyleistään huolimatta arvokkaan kokonaisuuden, mikä kertoo samalla alueen kouluhistoriasta sekä kunnallisesta kehityksestä. Arvot: rakennushistoriallinen, historiallinen (sivistyshistoriallinen), maisemallinen.

Alueella on voimassa asemakaava vuodelta 2005. Kaavassa varsinainen koulurakennus on osoitettu suojelumerkinnällä sr: Suojeltava rakennus. Rakennusta ja siihen liittyviä talousrakennuksia ei saa purkaa. Rakennuksessa tehtävien muutos- ja korjaustoimenpiteiden tulee olla sellaisia, että rakennuksen kulttuurihistoriallinen, maisemallinen ja kyläkuvan kannalta merkittävä luonne säilyy.

Satakunnan Museon tehtävä ja asianosaisuus

Satakunnan Museo on 1.1.2020 voimaan tulleen museolain (314/2019) määrittelemä alueellinen vastuumuseo Satakunnan alueella. Museolain 7 §:n mukaan alueellisen vastuumuseon tehtävänä on toimia kulttuuriympäristön, erityisesti rakennetun ympäristön ja arkeologisen kulttuuriperinnön asiantuntijana, joka antaa lausuntoja, osallistuu asiantuntijana viranomaisneuvotteluihin ja antaa neuvontaa, sekä kehittää ja edistää kulttuuriympäristön vaalimista. Tehtävässään alueellisena vastuumuseona Satakunnan Museo vastaa pääsääntöisesti Satakunnan alueen maakunta-, yleis- ja asemakaavoitukseen sekä rakennusvalvontaan liittyvistä kulttuuriympäristön asiantuntija- ja viranomaistehtävistä.

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 7 §:n mukaan viranomaisen saa hakea muutosta valittamalla, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi. Alueellinen vastuumuseo on museolain mukaista julkista hallintotehtävää hoitavana toimijana lain tarkoittama viranomaisen. Museolain 7 §:n 1 momentin 2 kohdassa nimenomaisesti määritellään alueellisen vastuumuseon tehtäväksi edistää kulttuuriympäristön vaalimista. Kulttuuriympäristön vaaliminen on yleinen etu, jonka turvaaminen edellyttää alueellisen vastuumuseon mahdollisuutta tarvittaessa tehdä oikaisuvaatimus tai valitus kulttuuriympäristöä koskevista päätöksistä. Rakennettu ympäristö on yksi kulttuuriympäristön osa-alueista. Rakennuslain 182 §:n mukaan valitusoikeus purkamislupaa koskevasta päätöksestä on sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa. Rakennetun kulttuuriympäristön asiantuntijana Satakunnan Museo voi myös määritellä onko kohteella esimerkiksi maakunnallista arvoa.

Satakunnan Museon oikaisuvaatimus

Museon oikaisuvaatimus liittyy purkamislupamenettelyyn. Kyseessä on kahdella eri kaavatasolla suojeltu kiinteistö. Alueella on voimassa asemakaava vuodelta 2005, jossa suojelumerkintään liittyy hieman vanhahtava suojelumääräys. Koulun pihapiiriä varta vasten räätälöity kaavamääräys ilmaisee epämääräisesti, että koulurakennukseen liittyvät talousrakennukset tulee ottaa huomioon. Pihapiiri käsittää kuitenkin kokonaisuudessaan sekä koulurakennuksen, siihen liittyvän modernin laajennusosan, opettajien asuinrakennuksen että lämpökeskuksen.

Asemakaavaa tuoreemmassa selvityksessä suojeltavaksi arvoitettua sekä vuoden 2015 osayleiskaavassa suojeltavaksi osoitettua pihapiiriä - myös opettajien asuinrakennusta - koskevasta merkittävästä muutoksesta olisi tullut ensin kuulla alueellista vastuumuseota. Tällöin asiasta olisi voitu järjestää tarvittavat katselmukset sekä tutkia purkamisen edellytyksiä ennen purkuluvan myöntämistä tai epäämistä.

Satakunnan Museo vaatii, että Porin kaupungin ympäristölautakunta kumoaa 26.3.2026 tehdyn purkulupapäätöksen ja purkulupahakemus otetaan uudelleen käsittelyyn. Uuden purkamisluvan käsittelyn yhteydessä tulee kuulla myös alueellista vastuumuseota.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja Johanna Jakomaa

Tutkija Olli Joukio

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä